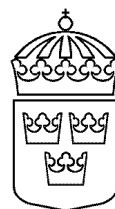

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2000/01:37

Stenografiska
uppteckningar
2000/01:37

Fredagen den 29 juni

1 § Ekofin

Finansminister Bosse Ringholm

Rapport från ministerrådsmöte den 5 juni 2001 samt från informellt ministermöte den 15 juni 2001

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 10 juli 2001

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar EU-nämndens sammanträde öppnat. Vi hälsar finansminister Bosse Ringholm med medarbetare välkomna hit för samråd inför kommande veckas Ekofinmöte. Men först ska vi som vanligt ha en återrapport från ministerrådsmötena den 5 juni och 15 juni. Varsågod.

Anf. 2 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Tack herr ordförande! Jag ska ge korta kommentarer eftersom ni har fått mötesrapporterna.

Mötet den 5 juni handlade mycket om förberedelserna inför Göteborgsmötet och en avrapportering från en del pågående lagstiftningsarbete. Det mest konkreta var att vi kunde enas om ett finansiellt stödpaket för Jugoslavien på 300 miljoner euro och att vi kunde ta några viktiga steg när det gäller reforminslagen i den nya budgetförordningen.

Mötet den 15 juni handlade enbart om att formellt anta de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Tack för det. Ordet är fritt med anledning av de muntliga återrapporterna. Då går vi in på samrådet inför nästa Ekofinråd.

Anf. 4 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Där har ni fått en kommenterad dagordning och en del underlagsdokument.

Det har skett en ändring i den preliminära dagordningen. Den tidigare uppsatta punkten om offentliga finanser inom EMU har ersatts av en punkt om riktlinjer för utarbetande av stabilitets- och konvergensprogram. Skälet till att punkten om offentliga finanser har tagits bort från dagordningen är att kommissionens meddelande i frågan kom först nu i onsdags och Ekonomiska och finansiella kommittén hinner därför inte bereda den. Därför kommer frågan upp sannolikt först efter sommaruppehållet.

Ni har kunnat ta del av det belgiska ordförandeskapets program för Ekofinrådet. Programmet har en mer federativ inriktning, inte minst när det gäller det ekonomisk-politiska samarbetet. Introduktionen av sedlar och mynt i euro är den viktigaste frågan inom Ekofin för det belgiska ordförandeskapet. Jag håller med om att det är viktigt att eurointroduktionen blir framgångsrik och att EU:s medborgare får förtroende för den nya valutan.

Från svenska utgångspunkter finns det skäl att glädja sig över att Belgien avser att driva flera av våra högt prioriterade frågor från vårens arbete. Jag tänker främst på lagstiftningsarbetet på skatte- och finansmarknadsområdena och när det gäller den successiva involveringen av kandidatländerna i olika procedurer inom ramen för Ekofins arbete.

Ska jag säga någonting kritiskt får det bli på de strukturalpolitiska områdena. Jag tycker att dessa behandlas styvmoderligt och i allmänna ordalag. Trots allt ska hösten ägnas åt viktigt arbete när det gäller t.ex. pensionsfrågor och sysselsättningsfrågor.

Anf. 5 LARS TOBISSON (m):

Herr ordförande! Vad man kan notera när man läser detta är att det nya ordförandelandet sätter euron så hög grad i centrum och skjuter fram behovet av att vidta åtgärder för det praktiska genomförandet. Jag fäste mig vid att man i flera sammanhang använder termen *all member states* och *various member states* och talar om vad som ska göras här. Det görs ingen skillnad mellan de länder som har antagit euron och de som inte har gjort det.

Hur kommer den svenska regeringen att ställa sig till detta? Kommer den svenska regeringen att alls delta i förberedelserna på det praktiska planet? Det har tidigare varit så att det har funnits pengar tillgängliga för informationskampanjer om euron som man inte i någon nämnvärd utsträckning har brytt sig om att utnyttja. Även om Sverige inte inför euron kommer många svenskar att komma i kontakt med denna och kan behöva lära sig det ena och det andra för att tänka i eurotermer. Kommer man alls att delta i de praktiska förberedelser som nu belgarna fäster så stor vikt vid?

Jag kan hålla med om den kritik som finansministern uttalar mot att det belgiska ordförandeskapet inte prioriterar strukturfrågor. Jag tycker faktiskt det gäller även skattefrågorna. De nämns här, men i synnerhet vad gäller den direkta beskattningen är det pliktskyldigt. Man får inte någon känsla av att dessa frågor kommer att drivas med någon större kraft. Nu saknar jag inte detta eftersom jag i flera fall – särskilt i fråga om sparandedirektivet – tycker att detta är en ganska fruktlös sysselsättning. Allmänt verkar detta ganska passivt. Det är tydligt att man från belgisk sida när det gäller finansministerns område kommer att kraftigt satsa på att genomföra eurons införande rent praktiskt.

Anf. 6 KARIN PILSÄTER (fp):

Jag skulle också vilja höra lite mer om hur man ser på att Belgien inte gör den tydliga åtskillnaden men också hur finansministern tänker och tycker kring hur Sveriges arbete ska ske i sammanhanget.

Jag har en förfrågan om det som står på s. 5 i materialet om direktfinansiering av Europeiska unionen. Jag vet att den svenska regeringen inte gillar belgiska och andras idéer kring detta, men jag skulle vilja höra lite mer om hur man tänker agera på den punkten.

2000/01:37

29 juni

Anf. 7 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Ordförande! På den sista punkten kommer vi att vara väldigt tydliga. Vi tycker inte att vi ska ha någon form av EU-skatt, som det belgiska ordförandeskapet har lanserat. Vi tycker att varje land ska sköta skattefrågorna och skattenivåerna på egen hand. Vi ska inte ha någon ny EU-skatt.

När det gäller det belgiska ordförandeskapets arbetsprogram är vi tillfreds med att de fullföljer mycket av det som vi har jobbat med under det senaste halvåret. Jag tycker att det är rimligt att just inför genomförandet av euron den 1 januari nästa år sätter också Belgien stark fokus på genomförandefasen. Jag ser inte något större problem i den beskrivning som görs av förberedelserna. Förberedelserna omfattar alla länderna, även oss som står utanför euron. Vi har sedan en bra tid tillbaka också medverkat med svenskt informationsmaterial om euron både till företag och till hushåll. Det kommer vi att intensifiera under hösten. Vi har regelbundna överläggningar med näringslivets organisationer och de fackliga organisationerna och alla andra som är berörda av eurofrågan. Den berör alla länder. Själva genomförandefasen är särskilt hänförlig till de länder som ingår i eurosystelet från den 1 januari nästa år. Vi kommer att lägga ned mycket tid och arbete på att diskutera detta både i EU-sammanhang och på hemmaplan. Det är varje land som har ansvar för att på hemmaplan se till att det ges ordentlig information till medborgarna.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Tack för det. Det här är ingen beslutspunkt utan en orienteringsdebatt. Vi kan lämna den därhän och gå vidare på dagordningen.

Anf. 9 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

När det gäller uppföljning av toppmötet i Göteborg har det belgiska ordförandeskapet inte sagt vad som ska avhandlas under den rubriken. Jag ser det som ett praktiskt behov att diskutera hur Ekofinrådet ska organisera sitt interna arbete när det gäller slutsatserna från Göteborgsmötet som berör Ekofins sakområden. Det gäller bl.a. Kommittén för ekonomisk politik. Det handlar framför allt om pensionsfrågorna och närliggande områden inom hälso- och sjukvård. Vi förutser ingen substansbehandling i frågan.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Då lämnar vi den punkten också.

Anf. 11 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Vi går vidare. Med utgångspunkt i de erfarenheter som har gjorts sedan 1998 under arbetet med stabilitets- och konvergensprogrammen ska nu Ekofin anta en reviderad version av den s.k. uppförandekoden för utarbetande av programmen. Det är det dokument som anger ramarna för

hanteringen och den tekniska utformningen av programmen. Själva stabilitets- och tillväxtpakten är inte föremål för förändringar. Det innebär således inte några ändrade krav på den ekonomiska politiken. Revideringen gäller i vissa fall relativt tekniska frågor, som vilken roll de s.k. *minimal benchmarks* ska spela eller hur man ska rensa de finansiella balanserna från påverkan från konjunkturcykeln. Andra frågor är när programmen ska lämnas in och hur snabbt de ska behandlas. Här eftersträvas en mer komprimerad process för att underlätta jämförbarhet i bedömningen mellan programmen. I samma anda föreslås då att det ska vara större jämförbarhet beträffande det statistiska underlaget och de underliggande antagandena för prognoserna.

En annan viktig fråga är hur vi ska säkerställa att åldrandefrågan får en bra belysning i programmen. Generellt sett har de svenska synpunkterna fått bra gehör, och vi har inget problem med utkast till yttrande från Ekonomiska och finansiella kommittén, som tyvärr inte kommer att bli klart förrän i nästa vecka.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Det här är alltså en ny punkt på dagordningen, och vi har inte fått något material om den. Den redovisning vi har fått här verkar ge rimliga ståndpunkter från svensk sida.

Anf. 13 LARS TOBISSON (m):

Det kan man kanske säga när man inte vet så mycket om detta.

Jag har en fråga om det som är kännetecknande för konvergensprogram till skillnad från stabilitetsprogram, nämligen att man där ska klara ut hur man sköter följsamheten mot euron. Kommer det till några nya föreskrifter på det området?

Anf. 14 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Enligt den information vi har är svaret nej på den frågan.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Det här kommer att bli en beslutspunkt på Ekofinrådet. Vi bör naturligtvis ha någon form av ställningstagande från nämndens sida. Det är ju i hög grad en teknisk fråga. Men vi får räkna med att vi får handlingen utskickad så småningom när den kommer. Vi har nästa sammanträde den 13 juli, men vi kan ändå konstatera att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna om detta ärende. Kan vi vara överens om det? Svaret är ja.

Då får vi sedan papperet. Om någon då hittar något uppseendeväckande får vi reagera.

Då går vi vidare.

Anf. 16 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Som ni säkert vet var avsikten att kommissionens skattepolitiska meddelande skulle behandlas på det informella Ekofinmötet i Malmö den 20–22 april. Men meddelandet hann inte beslutas i tid till mötet i Malmö. Därför hölls i stället en skattepolitisk diskussion på det informella Ekofinmötet utifrån ett dokument som ordförandeskapet hade tagit fram.

Nu har kommissionen färdigställt sitt skattepolitiska meddelande, och avsikten är att vi ska ha en orienteringsdebatt vid mötet den 10 juli på basis av meddelandet. Det innehåller inte några större överraskningar. De tankar som kommissionen för fram i meddelandet är i stort sett dem vi har förväntat oss. Resultatet vid toppmötet i Nice, liksom de diskussioner som föregick Nice, visar med all önskvärd tydlighet på den stora vikt medlemsstaterna fäster vid den nationella skattepolitiken och möjligheterna att självständigt utforma denna. Utan tvivel finns det ett behov av att gemenskapen uppnår resultat på skatteområdet. Om det kan finnas sätt att förbättra möjligheterna att uppnå de resultat som framstår som nödvändiga ur ett gemenskapsperspektiv är det givetvis av godo. Ett utökat effektivt och förbättrat informationsutbyte och ett administrativt samarbete mellan medlemsstaterna bör vara målsättningen snarare än ett gemensamt regelverk på skatteområdet.

Jag vet inte, herr ordförande, om vi ska behandla tidsplanen för skattepaketet?

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Vi kanske kan ta den särskilt. Den är som jag ser det en beslutspunkt.

Vi kan börja med kommissionens meddelande.

Anf. 18 LARS TOBISSON (m):

Ordförande! När man läser redogörelsen blir man medveten om de svårigheter som föreligger för EU på skatteområdet och som mycket bottnar i medlemsländernas inställning att man inte gärna ger efter på en del egenheter som man vill driva på skattesidan. Kommissionen pläderar starkt gång på gång för att ha möjlighet till beslut med kvalificerad majoritet. Där har vi moderater – liksom Sverige i övrigt, åtminstone majoriteten – en avvikande uppfattning. Man får utgå från det läget att det ska fattas beslut med enhällighet och se på vad som kan göras. Då är uppläggningsen ganska klok.

Jag menar fortfarande att man övervärderar betydelsen av sparanddirektivet i framställningen, eftersom en svår vunnen framgång på detta område egentligen inte ger någon praktisk effekt. Annars är principerna riktiga. Jag fäster mig vid den första meningen i slutsatserna som räknar upp vad gemenskapen måste se till att skattepolitiken främjar. Där nämns att den ska bidra till en varaktig minskning av det totala skattetrycket. Det hoppas jag att finansministern särskilt ska understryka när ni diskuterar rapporten.

Nu säger kommissionen att man som alternativ väg till att utarbeta direktivförslag som blir liggande utan att antas ska kunna utgå från den inre marknaden och konkurrensreglerna och beivra överträdelser inför domstolen. Det är egentligen en bra utgångspunkt, men den har sina begränsningar. Som vi har sett i det svenska vinskattefallet är den framkomlig. Den tar sin utgångspunkt i det som är EU:s verkliga kärna, nämligen att undanröja konkurrensbegränsande föreskrifter på den inre marknaden. Det är någonting som man har anledning att som princip ställa sig bakom. I övrigt får man arbeta med rekommendationer, som jag får hoppas att länderna kan ställa sig till efterrättelse.

Möjligheterna att gå fram i närmare samarbete på skatteområdet är begränsade. Det nämns också som en utväg, men jag har svårt att se hur man i enskilda fall ska klara det.

Sedan är det några enskilda ärenden. Det är viktigt att komma fram i frågan om mervärdesskatten. Där vill jag understryka betydelsen av att man i det långa loppet orienterar sig mot ursprungsprincipen och att man i det korta perspektivet ser till att komma fram vad beträffar e-handeln.

Frågan om Europabolag mynnar i företagsbeskattningen. Det finns en intressant skrivning på promemorians s. 18 – med den ändrade numreringen s. 33 – där man tar upp frågan om hur Europabolag ska beskattas. I den långa diskussionen om tillkomsten av Europabolag, som till slut har lett till framgång, har man försummat frågan hur beskattning ska ske. Nu börjar komma propåer om att de ska beskattas enhetligt, för annars är det inte mycket mening med att ha ett Europabolag. Var ska då den beskattningen läggas? Ska Europabolaget självt få välja efter vilka nationella skatteregler det ska beskattas? Då lägger man sig återigen i det land som har låg skattenivå eller på annat sätt är fördelaktigt. Eller ska man inrätta, vilket jag har sett planer på på sina håll, en särskild lagstiftning för EU om skatt på Europabolag? Där kommer vi tillbaka till problemet, i detta fall en EU-skatt på Europabolag. Jag vet inte om det svenska finansdepartementet har kommit fram till någon ståndpunkt i detta ärende.

Till slut noterar jag med intresse att man faktiskt riktar på den följande sidan en ganska kraftfull kritik mot det vi i Sverige – mot moderat motstånd – har genomfört, nämligen en särskild expertskatt på utländska medborgare. Den kritik som finns i det stora stycket på den sidan är mycket klok och återigen ett fall där finansministern har anledning att understryka vad som sägs.

Anf. 19 LARS OHLY (v):

Jag förstår att Lars Tobisson är nöjd med kommissionens meddelande. I mångt och mycket förespråkar kommissionen samma ekonomiska politik och skattepolitik som moderaterna står för i Sverige. Därför är det rätt viktigt för regeringen att inte bara tillåta kommissionen att lägga fram förslag som går i en riktning som man, åtminstone inrikespolitiskt, säger sig motarbeta utan protester. Man måste tala om att det finns andra mål än de skattepolitiska mål som kommissionen lägger fram. Ett exempel är att kommissionen säger att skattepolitiken *måste* – och sedan kommer ett antal punkter – bidra till att det totala skattetrycket varaktigt kan minskas i EU – utan att över huvud taget diskutera vilka offentliga utgifter som skatterna ska finansiera, vilket samhälle som ska skapas genom skattepolitiken. Man är naturligtvis ute på rätt hal is när man ser det som ett egenvärde.

Det viktiga måste vara att sätta skattepolitiken i relation till de utgifter som vi vill att samhället ska stå för. Därför blir detta dokument ofullständigt. Jag har ingenting emot sänkta skatter, men före det måste vi klara de offentliga utgifter vi är överens om att klara. Gör vi inte det ska skatterna inte sänkas. Det är en klar motsatsställning. Därför blir det viktigt att medlemsstaterna, varav flera styrs av regeringar med socialdemokratiskt inslag eller socialdemokratisk majoritet, också visar att man står för någonting annat än en moderat skattepolitik på EU-området och

Anf. 20 KARIN PILSÄTER (fp):

Det är klart att målen för EU:s skattepolitiska samarbete måste vara andra än de nationella i och med att skattepolitiken i huvudsak ska vara nationell. Det är på nationell basis som huvudmålet om finansiering kommer in. Då gäller det att koncentrera arbetet på de frågeställningar som är gemensamma och inte på de allmänna och likartade i olika länder men ändå inte gemensamma. Därför vore det bra om Sverige kunde påtala att det är frågorna som gäller att lösa gemensamma problem som ska vara i fokus i Europasamarbetet.

T.ex. blir det konstigt om man ställer sig bakom ett arbete som syftar till sänkt skattetryck generellt men inte anser att det gäller för det egna landet. Jag anser att det ska gälla för Sverige. Om man inte anser det blir det lite bakvänt. Det är välbekant sedan tidigare att vi i Folkpartiet inte bara är tveksamma utan ställer oss frågande till arbetet med *soft law* och allmänt samarbete som inte är konkret. Man ska koncentrera sig på t.ex. momsfrågorna och skattebedrägerier där det verkligen ska vara gemensamma regelverk och metoder.

Jag har några konkreta frågor kring det som står här om miljöskatter och fordonsbeskattning osv. Det har varit vår uppfattning att man bör hitta en gemensam koldioxidskatt. Här skriver man om andra metoder att komma runt detta. En verkligt konkret gränsöverskridande fråga är fordonsbeskattning, diesel osv. Jag skulle vilja höra om regeringen har för avsikt att i det här sammanhanget – vi har tidigare funnit att det alltid har varit fel sammanhang att ta upp dessa frågor – ta upp dessa frågor.

Sedan är det frågan om alkohol- och tobaksskatter. Där framgår fördragets övergripande mål, t.ex. hälso- och jordbrukspolitik. Vi har sett alltför många exempel på där jordbrukspolitiken har varit viktigare än hälsopolitiken när man har bedömt hur olika länder agerar och hur kommissionen agerar osv. Jag skulle uppskatta om det gick att särskilt trycka på att hälsofrågor och andra frågor måste vara överordnade de jordbrukspolitiska frågorna när det gäller både subventioner och skatter för alkohol och tobak.

Anf. 21 BIRGITTA CARLSSON (c):

Jag har en fråga som gäller s. 21. Där står det hur medlemsstaterna har lyckats göra sina skattesystem mera sysselsättningsvänliga. Jag skulle vilja veta vilka länder det är.

De senaste dagarna har man lyft fram frågan om de problem som uppstår när folk bor i ett land och arbetar i ett annat. Det handlar mycket om Danmark och Sverige med olika skatteregler. Det är till en klar nackdel för en svensk person som arbetar i Danmark och pendlar däremellan. Jag skulle vilja ha reda på hur man jobbar för att komma till rätta med de problemen. Vi har nu byggt bron, och vi vill ha fri rörlighet och kunna arbeta och bo i olika länder. Det är viktigt att vi ser till att möjliggöra detta genom att ha regler som inte missgynnar den som väljer att arbeta i ett land och bo i ett annat.

Längre ned på samma sida står det att vi måste koncentrera oss på att avlägsna skattehinder och skattemässiga snedvridningar. Det finns ex-

empel där vi bör se till att vi lyfter bort de extra skatter vi har i jordbruket, den tidigare omtalade ryggsäcken.

Anf. 22 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Herr ordförande! I samband med det informella Ekofinmötet i Malmö presenterade ordförandeskapet sin syn på skattepolitiken. Jag behöver inte gå igenom den i detalj. Jag kan kort repetera att vi tycker att det huvudsakligen är nationerna som ska svara för skattepolitiken. Sedan finns det ett antal områden där vi vill ha samordning och samverkan, men inte några beslut om kvalificerad majoritet. Det bör vara enhällighet som är grunden för den typ av samarbete vi har.

Inom ramen för det här skattepolitiska meddelandet som kommissionen har lämnat – som svar på Karin Pilsäters frågor – är det fullt möjligt att diskutera både miljöskatter och fordonsskatter osv. Det kommer också att tas upp till diskussion, även om det inte blir en detaljdiskussion i det här läget. Det handlar mer om de övergripande principerna.

Birgitta Carlsson frågar om sysselsättningsinriktningen på skatterna. Mycket av det arbetet har skett i de rapporter som har tagits fram, bl.a. under det svenska ordförandeskapet, om de offentliga finanserna. Där har man diskuterat just inriktningen på skattepolitiken för att kunna bidra till en ökad sysselsättning. Det handlar – vilket vi återkommer till på nästa punkt – om att kunna samordna de gemensamma insatserna mot skadlig konkurrens företagen sinsemellan. Mer neutrala eller lika regler mellan olika länder är det bästa sättet att kunna bidra till sysselsättning i stället för att ha olika subventioner och olika specialregler för olika länders skattelagstiftning och konstlade situationer på marknaden.

Skattemeddelandet är en grund för olika initiativ som kan tas på området. Vi har gjort försök under vårt ordförandeskap att flytta fram frågorna, bl.a. energibeskattnings. Vi hoppas att det belgiska ordförandeskapet kommer att fortsätta på dessa områden för att nå ytterligare framsteg i fortsättningen.

Anf. 23 LARS TOBISSON (m):

Herr ordförande! Om det sker någon öppning i programmet vad gäller möjligheten att komma framåt med miljöskatter och energiskatter är det när man här nämner utvägen att begagna reglerna om närmare samarbete. Jag undrar om det är så särskilt effektivt och fungerande. Förutsättningarna för att etablera ett närmare samarbete mellan endast vissa länder är att reglerna inte får snedvrída eller störa den inre marknaden. Skulle man komma fram till minimiskatter av olika slag på områdena, energi- och miljöskatteområdet, skulle väl det göras gällande att det var just ett inskrådande mot de fria konkurrensreglerna. Det är svårt att se hur man i det här papperet har skapat nya möjligheter att komma framåt.

Jag ställde faktiskt för ovanlighetens skull en konkret fråga i ett ämne som jag ännu inte har kunnat bilda mig en uppfattning om var den svenska regeringen står, nämligen hur regeringen tänker sig att beskattning av Europabolag ska ske. Ska det ske i varje land där ett sådant Europabolag verkar? Det strider helt mot tanken om särskilda Europabolag.

Ska Europabolaget få välja att beskattas i ett land där det är mest fördelaktigt eller ska det faktiskt, som jag uppfattar skrivningen på s. 18,

Anf. 24 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Herr ordförande! Jag överlåter den frågan till vår skattechef på Finansdepartementet.

Anf. 25 Finansrådet CARL GUSTAV FERNLUND:

Man försökte från början att ha en lösning som täckte både den civilrättsliga sidan och skattesidan när man skulle gå fram med förslag om Europabolag. Men man kom inte någonstans på grund av att det inte gick att uppnå någon enighet på skattesidan. Sedan har man valt en annan taktik och bara tagit den civilrättsliga sidan när det gäller att bilda Europabolag. Men hur man ska lösa skattesidan är helt öppet. Det finns inga konkreta förslag som har presenterats.

Det finns en grupp där bl.a. Sven-Olof Lodin ingår som har lagt fram en idé om att man skulle ha något som kallas för *home state taxation*, som är något slags teknisk lösning av detta. *Home state taxation* påminner lite grann om vår gamla kommunala beskattning, men på EU-nivå. Men det är mer en idéskiss som har lagts fram. Kommissionen har inte själv tagit ställning eller lagt fram några konkreta förslag. Det finns förstås oerhört mycket problem att lösa om man ska hitta något system som är acceptabelt för alla medlemsstater.

Anf. 26 LARS TOBISSON (m):

Men innebär inte detta att den 12 år, eller hur många år det nu var, långa kampen för att få fram ett direktiv om Europabolag är ganska meningslös, för vem vågar starta ett Europabolag om man inte vet hur tjänsten av verksamheten ska beskattas?

Anf. 27 Finansrådet CARL GUSTAV FERNLUND:

Svaret på den frågan är väl egentligen ja. I och med att skattefrågorna inte är lösta är väl värdet av regleringen av Europabolag ganska begränsat. Det kräver att man kommer fram även på skattesidan.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Tack för det. Det här är inte något beslutsärende för oss i dag, utan en allmän orienterande diskussion. Den återkommer.

Då går vi vidare på dagordningen och kommer in på tidsplanen för skattepaketet.

Anf. 29 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Som ni väl känner till innehåller skattepaketet tre delar: en uppförandedekod för företagsbeskattning, ett direktivförslag om beskattning av inkomster från sparande och ett direktivförslag när det gäller beskattning av gränsöverskridande betalningar, räntor och royalties mellan närstående företag.

Vid Europeiska rådets möte i Feira uppmanades Ekofinrådet att fortsätta arbetet med skattepaketet med målsättningen att uppnå enighet om genomförande av paketet i dess helhet senast i slutet av 2002.

Vid mötet den 5 juni i år kom Ekofinrådet överens om att man vid mötet den 10 juli ska besluta om en parallell tidtabell för de olika delarna av skattepaketet fram till 2002.

Vi har ännu inte sett ett förslag till en sådan tidtabell. Det kommer att presenteras och diskuteras vid ett skattepolitiskt möte i en rådsarbetsgrupp den 4 juli, alltså nästa vecka. För svensk del kan påpekas att vi anser att det är angeläget att det nu fattas ett beslut om en tidtabell för skattepaketet. Det återstår en hel del arbete för att slutföra paketet. Självfallet kan en tidtabell öka möjligheterna att använda den resterande tiden på bästa möjliga sätt.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Tack för det. Även här ligger vi lite före i tidsordningen. Det gör att vi inte har någon handling. Vi får göra på samma sätt här – så fort den kommer skickas den över till oss. Men vi har ju en ståndpunkt från regeringen. Den är att det ska läggas fast en tidtabell. Det är huvudståndpunkten här.

Jag lämnar ordet fritt med anledning av detta ärende. Jag kan konstatera att det finns en majoritet för den ståndpunkt som regeringen nu redovisat.

Då har vi gått igenom dagordningen. Jag tänkte bara höra om det är någon av nämndens ledamöter som har någon övrig fråga till finansministern. Det är det inte.

Då tackar vi för samrådet i dag. Jag vill också passa på att önska finansministern och Finansdepartementet en trevlig sommar.

Anf. 31 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Vi ber att få återgälda det och hoppas att det inte blir för många möten för er under sommarperioden.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Då återupptar vi våra överläggningar. Jag hälsar justitieminister Thomas Bodström med medarbetare välkomna hit. Vi ska ha ett samråd inför det extra RIF-rådet, rådet för rättsliga och inrikes frågor. Vi har inte fått så mycket papper på det området ännu. Det ska komma så småningom. Vi utgår från att de skickas över till oss så fort som möjligt med kommenterande synpunkter från regeringen och även ståndpunkt.

Jag lämnar över ordet direkt till dig. Varsågod.

Anf. 33 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Tack så mycket, herr ordförande! Övriga ledamöter! Jag har varit här ett par gånger tidigare. Då har det varit återrapporteringar från saker som har varit intressanta och spännande, och det har varit inför framtida projekt.

Nu är jag här med anledning av den tragiska utvecklingen i samband med Göteborgsmötet. Jag känner att det här berör oss alla. Det som hände där var verkligen ett hot mot demokratin. Det berör också alla europeiska länder. Det är det som är bakgrunden till det möte som kommer att hållas den 13 juli. Det handlar om oroligheterna i Göteborg. Men man kunde också konstatera att de fortsatte även under Barcelonamötet.

I måndags beslutade man att det här mötet ska hållas den 13 juli. I dag kommer vi att ge er en första preliminär information och sedan komplettera om innehållet på mötet. Det kommer att ske skriftligen.

Det som skedde efter Göteborgsmötet var att vi försökte vidta de åtgärder som var möjliga. På nationell nivå var det, som ni känner till, den utredning som beslutades om på första regeringssammanträdet efter Göteborgsmötet. Men det är också viktigt att se utanför landets gränser för att kunna se till att sådana här möten kan hållas i framtiden. Därför tog Sverige initiativ på EU-nivå. Jag var i Europaparlamentet på tisdagen efter Göteborgsmötet och framförde synpunkter. Jag tyckte att justitieministrarna skulle träffas så fort som möjligt.

Det var ett möte samma dag – artikel 36 – där man från svensk sida försökte få till stånd ett möte under det svenska ordförandeskapet, dvs. under den här veckan. Det fanns förslag om att vi skulle kunna ha det på det allmänna mötet i måndags. Sedan var det diskussioner om att vi skulle kunna ha det i dag. Det var inte möjligt. Det var alltför många ministrar som var upptagna med annat och som inte kunde ändra det, och då var risken att det hade blivit alltför få ministrar där.

I stället blir mötet den 13 juli. Det är ändå bra och positivt att mötet – och nu är det belgarna som har initiativet – kan äga rum så fort efteråt, när det här är färskt för många.

Ministermötet kommer att förberedas vid ett expertmöte i Bryssel nästa vecka. Jag tror att det är på torsdagen. Från svensk sida är det Lars Nylén och Lennart Petersson från Rikskrim. Efter det kommer vi att kunna ge skriftlig information mer detaljerat och konkret om vad mötet den 13 juli kommer att handla om.

Vi ska ha en grundlig diskussion om de regler och rutiner vi nu har, om de är tillräckliga eller behöver ändras. Från svensk sida vill vi särskilt lyfta fram frågor som rör fördjupad samverkan och samarbete mellan alla olika myndigheter som kan vara berörda. Vi ser det som självklart att det här är ett intresse för alla länder. Det är också så vi känner att situationen är.

Inför det här RIF-rådet är det klart att det är händelserna under Göteborgsstoppmötet som var den utlösande faktorn. För oss i Sverige har det här blivit något nationellt, och det är något som är oerhört påtagligt för oss alla. Men det är ändå viktigt för oss i Sverige, tror jag, att känna att för andra medlemsstater är Göteborg bara en händelse i en serie av liknande händelser som sträcker sig från Seattle och Nice till Prag. Vi kan själva komma ihåg hur vi reagerade efter Nice. Vi blev mycket upprörda. Det är, tror jag, alltid värst när det drabbar ens eget land. Men nu kom det en rapport från Barcelona. Det är ett möte nu i Salzburg, och man är orolig för Genuamötet. Jag tror att det finns – och det visar att mötet ändå kom till stånd så fort – en stor oro och ett stort intresse att så fort som möjligt försöka hitta de bästa formerna för att det här ska kunna undvikas.

Sammanfattningsvis kommer vi, förutom på nationell nivå med den kommitté vi har initierat, att hålla nämnden underrättad allteftersom och mera konkret efter mötet i nästa vecka på expertnivå.

Anf. 34 LARS TOBISSON (m):

Det är väl bra att man tar itu med det här. Jag vet inte riktigt vad det kommer att leda till. Det framgick ju inte heller av föredragningen. Det är ett tidigt stadium. Det går naturligtvis att ytterligare skärpa säkerheten och kanske sätta in insatsstyrkor av mer eller mindre militär karaktär.

Ändå är väl detta kanske inte lösningen på problemet. Jag vill inte förringa betydelsen av att man diskuterar vilka säkerhetsmässiga utvägar man har. Men jag återkommer till att det kanske inte i första hand är justitie- och inrikesministrarna som har lösningen i sin hand, utan snarare de som hanterar frågan om EU:s institutioner. Det ligger väl i allmänna rådet.

Jag tycker att en motåtgärd på EU:s område – det löser inte problemen för WTO och andra – vore att tona ned omfånget och upphaussningen av toppmötena, av Europeiska rådets möten. Jag erinrade vid förra mötet om att ursprungligen tillkom de här mötena egentligen som ett slags samling av regeringscheferna med kanske någon medhjälpare framför en brasa för att föra mera informella diskussioner.

När man ser hur det här har utvecklats kan man förstå att det samtidigt har utvecklats till ett slags magnet för alla subversiva krafter som vill passa på att utnyttja mediaintresset och få utrymme för att spela sitt spel. En naturlig motåtgärd vore att om inte helt och fullt återge Europeiska rådet dess ursprungliga roll så ändå kraftigt tona ned den väldiga uppdrivning av formatet som varje enskilt ordförandeland ägnar sig åt i syfte att få glänsa lite grann.

Jag tror alltså att en väsentlig åtgärd ligger på andra områden än det som inrikes- och justitieministrarna behärskar.

Jag tror att det är helt nödvändigt att man diskuterar det här. Det kan också finnas anledning att ifrågasätta den fria rörligheten för vissa personer. Det görs t.ex. för fotbollshuliganer som åker runt i Europa utan något annat syfte än att ställa till bråk. Det är uppenbart att det fanns människor som var i Göteborg som inte hade något annat syfte än att förstöra och att få de fredliga demonstrationerna att urarta. Det var säkert ett syfte, och man lyckades rätt bra med det. Det är naturligtvis sorgligt, och det är riktigt att man diskuterar det.

Men jag vill varna för att man i samband med det tar upp diskussioner om mer polisiära militära befogenheter rent allmänt.

Vi ska också komma ihåg att av de som var i Göteborg, och det var ju bra många tusen som reste dit, var det en mycket liten del som hade detta syfte. Jag håller med om att det är viktigt att försöka komma fram till någon åtgärd som gör att man kan kontrollera dem och att man kan se till att de inte får utrymme att förstöra. Men om Göteborgstoppmötet hade genomförts utan den lilla klicken hade vi fått en helt annan uppmärksamhet på de fredliga stora demonstrationer som också genomfördes men som nu hamnade i skymundan. Det var människor som är besjälade av politiska idéer som man vill föra en diskussion och en dialog om. Det är människor som ska uppmuntras till ett politiskt och ett demokratiskt engagemang.

Vi vet också att många av dem sveptes med i jakten på de kriminella. Det finns de som har råkat illa ut som inte alls hade något kriminellt syfte och som säkert var där enbart med ett fredligt uppsåt att demonstrera för eller emot någonting man tyckte bra eller illa om.

I grunden för hela den här diskussionen måste det ligga en uppmuntran av den demokratiska politiska aktiviteten. Den är enbart av godo. Den får aldrig hamna på samma kant som de kriminella huliganer och människor som åker runt för att kasta stenar på poliser eller slå sönder affärsfönster. Man får inte slå till så hårt att man även drabbar det som är grundläggande i ett demokratiskt samhälle, nämligen möjligheten till dialog och samtal och demonstrationsrätt.

Jag är helt övertygad om att vi är överens om det. Men jag vill ändå föra med som en synpunkt att det är viktigt att inte överreagera mot de kriminella element som finns och som åker runt på så sätt att man också genomför åtgärder som kan drabba dem som är ute i ett gott syfte.

Anf. 36 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Låt mig först svara på det som Lars Tobisson säger. Det är alldeles riktigt att vi justitieministrar inte kan lösa de djupa problem som det ändå innebär när ett relativt stort antal välorganiserade personer enbart har till syfte att förstöra, begå brott och misshandla andra människor. Det är klart att det inte bara går på det sättet.

Huruvida mötena kommer att hållas i den här formen i framtiden vet vi inte. Jag kan bara säga att jag känner en liten instinktiv motvilja mot att brottslingarna ska bestämma hur demokratiska stater ska ha sina möten. Jag känner att vi ska bestämma det. Vi ska ta itu med detta med hjälp av demokratiska metoder och se till att de stoppas och att de som gör sig skyldiga till brott också får stå till svars för det.

Nu är det ju också – och det ska vi komma i håg – ett stort antal personer, 49 personer, som är häktade i Göteborg. Många av dem kan nog räkna med ganska dyra räkningar. De är misstänkta för våldsam upplöpp, för sabotage. Det är brott som kan ge mycket långa fängelsestraff.

Men som sagt, vi gör vår sak. Men jag håller med Lars Tobisson. Vi är bara en liten del av det. Men vi vill också göra det vi kan. Det är det som det här mötet är till för.

Apropå vad Lars Ohly säger håller jag helt med om att rörligheten måste ses över. Det var 177 personer som stoppades i samband med Göteborgsmötet, som annars hade förstärkt de kriminella elementen. Men jag tror också att man måste kunna göra mer. Det är nu ganska känt att det är samma personer som i mångt och mycket åker runt.

I Österrike inför mötet i Salzburg har man fattat beslut om en s.k. inre gränskontroll för en vecka. Det berör Schengenavtalet i den delen. Det är en metod. Men det här är någonting man verkligen behöver diskutera mellan länderna. Jag förutsätter att det kommer upp på mötet. Annars kommer i alla fall jag att ta upp det.

Sedan vill jag bara säga att jag håller helt med Lars Ohly. Det var 19 000 människor som – i alla fall de allra flesta av dem – var där för att fredligt visa sin vilja. Det var ett stort ögonblick för de människorna att, om man nu är emot EU, få chansen inför mötet i Sverige. Om man nu är emot får man chansen att för en gångs skull vara i Sverige. Det är väl en av de saker jag tycker känns oerhört trist, att det kom i skymundan. Nu kunde i och för sig demonstrationen ändå till stor del genomföras. Men jag håller helt med när det gäller de människor som är aktiva och fredligt vill visa sin vilja. Med tanke på att det är ett vikande intresse bland de yngre är det av oerhört stort intresse för oss alla att behålla det intresset bland de yngre och inte stöta dem ifrån oss.

Nu var det, tycker jag, en lite fallande skala av personer som inte utgjorde den hårda kärnan. En del personer, även bland dem som gick i demonstrationstågen, tycker jag uppträdde på ett minst sagt upprörande sätt när man jublade när polisen fick gatstenar i huvudet, så det är en lite fallande skala. Men jag håller helt med om att vi verkligen måste ta vara på de personer som är där i fredliga syften.

Jag tror också att vi är överens om det här. Jag ser fram emot mötet den 13 juli. Vi kan i alla fall göra en liten del i kampen för att komma till rätta med här.

Anf. 37 MIKAEL ODENBERG (m):

En kort fråga som egentligen ligger lite vid sidan om, men där svaret ändå har lite bäring på det Lars Ohly sade om att begränsa rörligheten för folk. Hur många av de 49 häktade är svenskar, och hur många är utländska medborgare?

Anf. 38 LARS TOBISSON (m):

Jag vill bara göra ett litet klargörande. Jag talar inte för att dra ned på omfånget av Europeiska rådets möten därför att det skulle vara ett sätt att undvika bråk. Det råkar vara så att jag anser att det vore bra för beslutsprocessen inom EU om man inte förde upp alla ärenden till toppmöten där man under mycket stark tidspress ska göra upp mellan regeringscheferna. Jag vill gärna återge de enskilda ministerråden deras rätt

att fatta beslut på EU:s vägnar utan att det läggs någon hallstämpel på detta uppifrån. När jag pläderar för att tona ned omfånget och uppmärksamheten kring Europeiska rådets möten är det egentligen baserat på min uppfattning att det vore bättre för beslutsprocessen inom EU. Sedan kan det dessutom få den effekten att det inte drar till sig den typen av element som vi har haft besvär med i Göteborg.

2000/01:37

29 juni

Anf. 39 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s):

Låt mig svara på Mikael Odenbergs fråga först. 49 personer är häktade. Av dem är 15 danskar, 7 tyskar, 2 finländare, 1 engelsman, 1 australiensare, 1 italienare och 1 ryss. Sammanlagt 28 stycken är utläningar. Resterande 19 personer är svenskar. Det är alltså sammanlagt 49 personer. De är misstänkta för olika brott. Det är våldsamt upplopp som kan ge fängelse upp till 4 år. Är brottet grovt kan det ge upp till 10 år. Det är sabotage och misshandel. Misshandel kan ge upp till 10 år om den är grov.

När det gäller det Lars Tobisson säger tror jag också att formerna för mötena behöver ses över. Det är bl.a. på vårt område. Det har diskuterats under våren och det kommer nog att fortsätta. Det finns mycket som kan förbättras vad gäller formerna för hur mötena ska äga rum. Det är väl också någonting man får ta med sig i framtiden.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Får jag tillägga att det inte bara var de som var emot EU som ordnade demonstrationer. Det var även andra som försökte hålla möten som var för EU. De blev också stoppade, så det drabbade alla som försökte föra en konstruktiv dialog och ett demokratiskt samtal. Det är mycket beklagligt.

När det gäller hanteringen av ärendet ligger vi tidigt i samrådet. Vi har fått en redovisning av regeringens upplägg inför de kommande förhandlingarna. Vi räknar med att få utskickat material till oss. Vi kommer i och för sig att ha sammanträde, men det sammanfaller med rådsmötet, nämligen den 13 juli. Men vi kan väl ändå försöka oss på en sammanfattning, dvs. att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i detta ärende. Sedan får vi materialet utskickat så fort det är klart.

Med det tackar vi för samrådet i dag och önskar trevlig sommar.

Innehållsförteckning

1 § Ekofin	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister BOSSE RINGHOLM	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	1
Anf. 5 LARS TOBISSON (m)	2
Anf. 6 KARIN PILSÅTER (fp)	2
Anf. 7 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	3
Anf. 8 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 9 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 11 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 13 LARS TOBISSON (m)	4
Anf. 14 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 16 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 18 LARS TOBISSON (m)	5
Anf. 19 LARS OHLY (v)	6
Anf. 20 KARIN PILSÅTER (fp)	7
Anf. 21 BIRGITTA CARLSSON (c)	7
Anf. 22 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	8
Anf. 23 LARS TOBISSON (m)	8
Anf. 24 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	9
Anf. 25 Finansrådet CARL GUSTAV FERNLUND	9
Anf. 26 LARS TOBISSON (m)	9
Anf. 27 Finansrådet CARL GUSTAV FERNLUND	9
Anf. 28 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 29 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	9
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 31 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	10
2 § Rättsliga och inrikes frågor	11
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 33 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	11
Anf. 34 LARS TOBISSON (m)	12
Anf. 35 LARS OHLY (v)	13
Anf. 36 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	13
Anf. 37 MIKAEL ODENBERG (m)	14
Anf. 38 LARS TOBISSON (m)	14
Anf. 39 Justitieminister THOMAS BODSTRÖM (s)	15
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	15